

Byggnadsminnesförklaring av Finnfors gamla kraftstation på fastigheten Granfors 1:8 i Skellefteå socken, Skellefteå kommun
 (4 bilagor)

I skrivelse den 29 april 1982 har Stiftelsen Finnfors Kraftverksmuseum väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av maskinsalarna 1908 och 1912, fd fördelningsbassängen samt smedjan på den del av fastigheten Granfors 1:6 i Skellefteå kommun, som numera åsatts registerbeteckningen Granfors 1:8.

Riksantikvarieämbetet delar länsantikvariens uppfattning om anläggningens kulturhistoriska värde och att en byggnadsminnesförklaring är väl motiverad.

Byggnadsnämnden i Skellefteå kommun tillstyrker byggnadsminnesförklaringen.

Ni har den 7 juni 1983 förklarat Er godkänna ifrågavarande byggnadsminnesförklaring med de skyddsföreskrifter som föreslagits i länsantikvariens skrivelse den 11 november 1983.

Finnfors kraftstation byggdes 1906-1908 av Skellefteå stad för att förse den expanderande industrin med elektricitet. Kraftstationen blev efter en ytterligare utbyggnad av Finnforsen 1910-1912 på sin tid den största i Norrland. Närmare detaljer om byggnadernas utseende och historia framgår av bilaga. Anläggningen bevarar sålunda egenarten hos gången tids byggnadskick och är att betrakta som synnerligen märklig.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (senaste lydelse SFS 1976:440) Finnfors gamla kraftstation (maskinsalarna 1908 och 1912, fd fördelningsbassängen samt smedjan) på fastigheten Granfors 1:8 i Skellefteå kommun för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skydds-föreskrifter.

Byggnadsminnesförklaringen omfattar endast de byggnader respektive del av byggnad som markerats med snedstreck på bifogade situationsplan.

Skyddade delar

- . Byggnaderna får inte rivras eller flyttas.
- . Byggnaderna får inte till det yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- . I byggnaderna får sådana åtgärder inte vidtagas som medför ingrepp i befintlig rumsindelning eller stomme. Ändring av eller ingrepp i fast inredning och fast teknisk utrustning får inte göras.

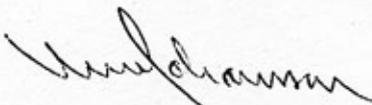
Underhåll

- . Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Samråd i vård- och underhållsfrågor skall ske med länsstyrelsen.

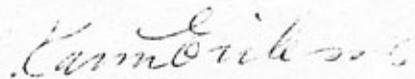
Länsstyrelsen kan ge tillstånd till ändring av byggnadsminnen i strid mot meddelade skyddsföreskrifter om det måste ske för att byggnaderna skall vara till nytta eller om särskilda skäl föreligger.

Enligt 14 § lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

I detta ärende har länsstyrelsens styrelse beslutat.

Sven Johansson

Karin Eriksson

1983-06-27

11.392-645-82

Bilagor

Byggnadsbeskrivning (bil 1)
Situationsplan (" 2)
Fotografier (" 3)
Besvärshänvisning (" 4)

Kopia till

byggnadsnämnden, rek
riksantikvarieämbetet och statens historiska museer
för ev överklagande (3 ex). delgivningskvitto
Västerbottens museum
Skellefteå museum
kulturnämnden
planenheten
länsantikvarien
kammarrätten i Sundsvall för lagakraftbevis
inskrivningsmyndigheten, rek (efter laga kraft)
fastighetsregistermyndigheten, rek (efter laga kraft)
riksantikvarieämbetet, byggnadsminnesregistret (efter laga
kraft)
Västerbottens museum (efter laga kraft)
Skellefteå museum (efter laga kraft)
handlingarna + besvärshänvisning

1983-06-27

11.392-645-83

FINNFORS KRAFTSTATION, SKELLEFTEÅ KOMMUN

Kraftstationen

Byggnadsminnesförklaringen omfattar de delar av kraftstationen som byggdes ut 1906-1908 och 1910-1912. Efter ritningar av ingenjörfirman Unander & Jonson respektive arkitekt Axel Bergman, Stockholm. Byggnaden förstörades i ytterligare en etapp 1935. Denna del är fortfarande i bruk.

Kraftstationens äldsta delar är uppförda på grund av natursten med bärande väggar av murtegel och putsade fasader. Större delen av fasadytan är utförd i ljus slätputs, men runt hela byggnaden löper ett horisontalt brett fält med spritputs sammanhållet av band av rött fasadtegel. Fönstren i maskinhallen är samlade i grupper tre och tre och går från tak till golv. Yttertaket är belagt med falsad plåt i skivor.

Interiören

I det inre finns fyra generatorer och turbiner kvar från etappen 1908 samt den som tillkom ytterligare 1912. Kvar finns även mätartavlor och annan inredning från de första etapperna. Även i verkstadsrummet finns inredningen bevarad tillika med transmissionsanordningar och andra maskiner.

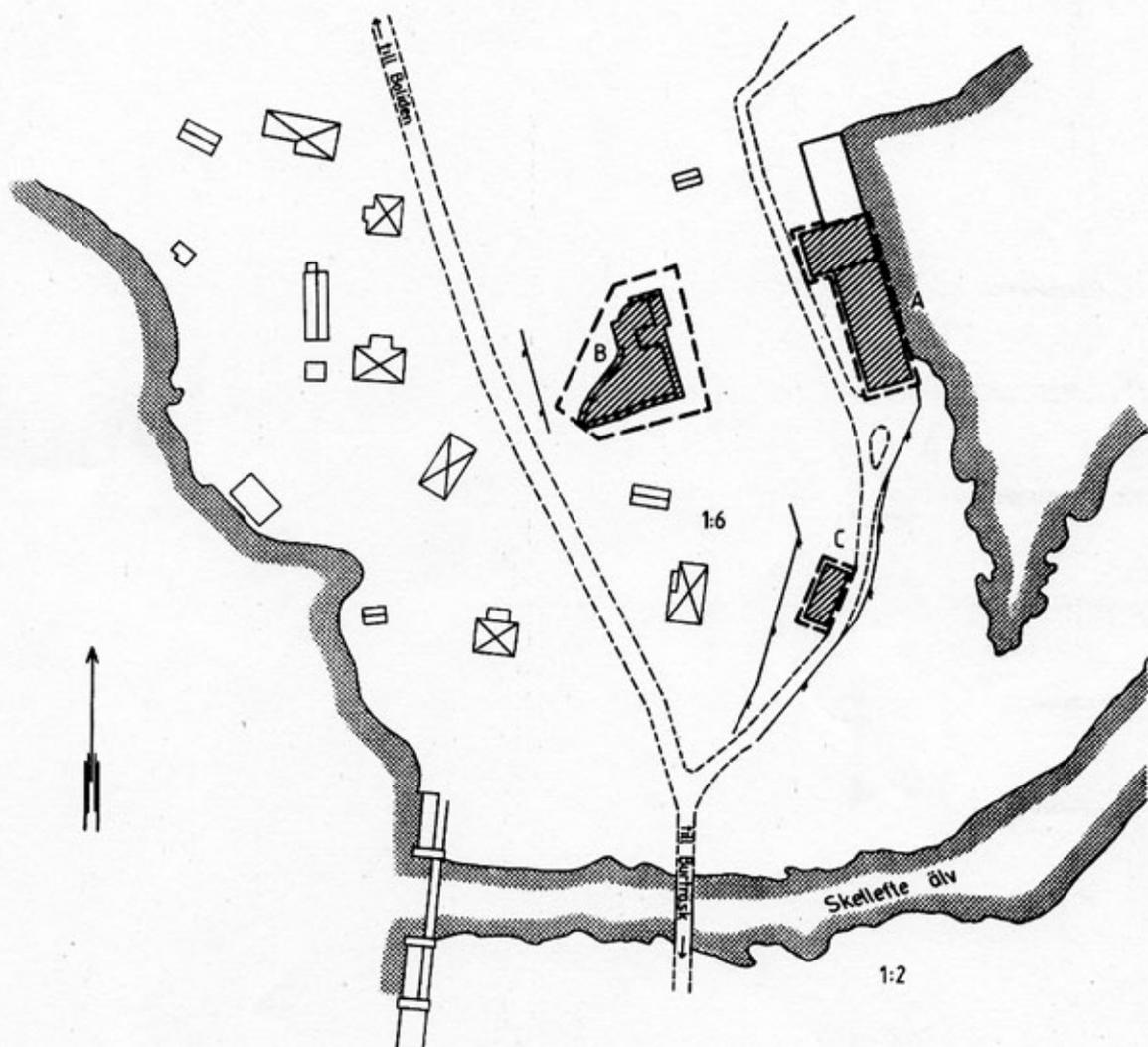
Fördelningsbassängen

Uppströms kraftstationen ligger ännu den ursprungliga fördelningsbassängen med intag till aggregaten 1-4. Här finns dels murverket bevarat dels maskineriet till dammanläggningen.

Smedjan

Söder om kraftstationen ligger den därtill hörande smedjan som uppfördes 1906-1908. Den står på en sockel av huggen sten och är uppförd av trä med liggande fasspontspanel avfärgad med falu rödfärg. Fönstren är tätspröjsade med gröna fönsterbågar och vita foder. Ytterdörrar är av trä målade i grön ton. Taket är täckt med plåt.

BYGGNADSMINNESFÖRKLARING AV
FINNFORS GAMLA KRAFTSTATION
PÅ FASTIGHETEN GRANFORS 1:8
I SKELLEFTEÅ KOMMUN

--- GRÄNS FÖR FASTIGHETEN GRANFORS 1:8

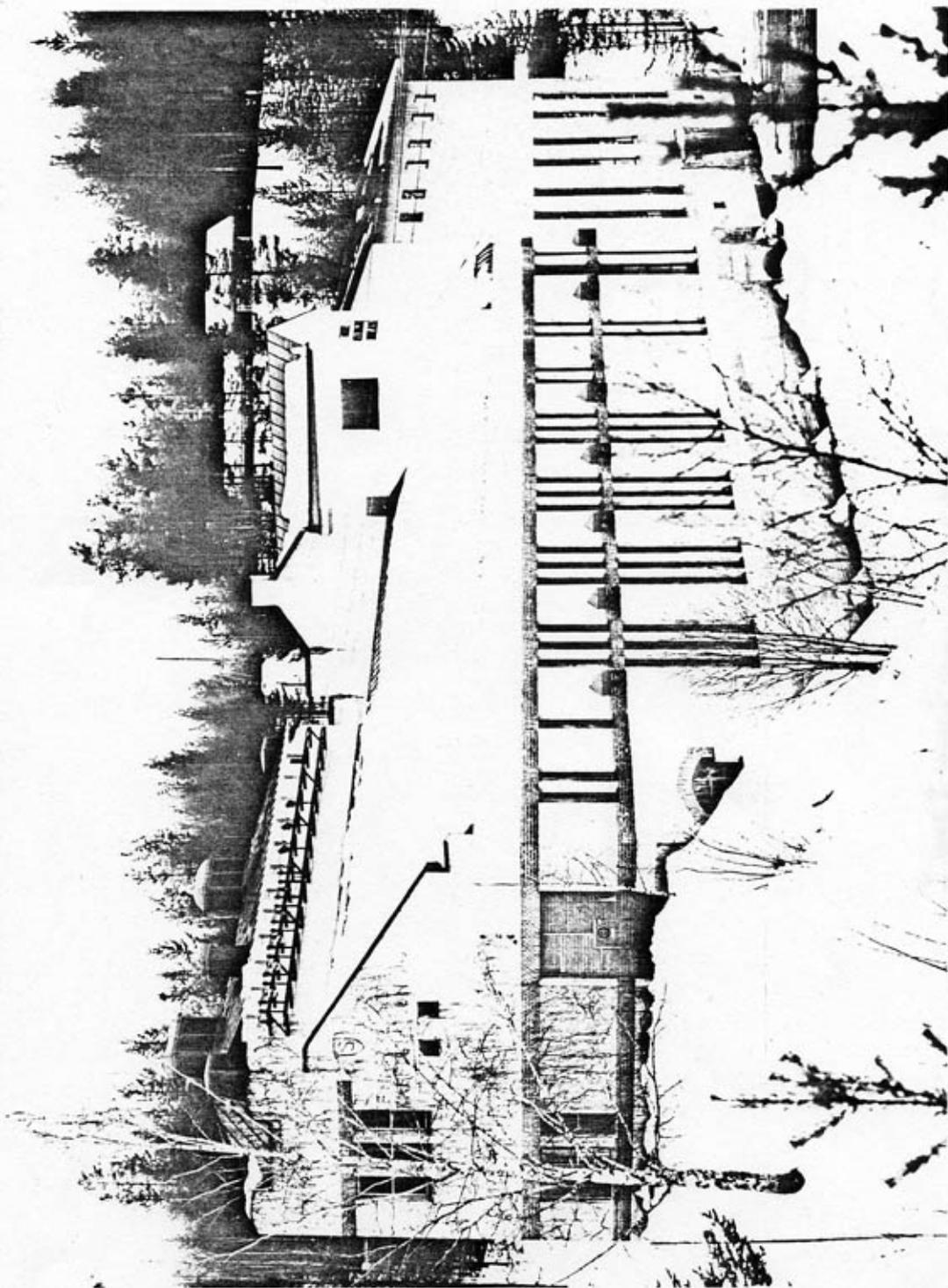
▨ BYGGNAD SOM ÅTNJUTER SKYDD ENLIGT BYGGNADSMINNESLAGEN

A MASKINSALARNA 1908 OCH 1912

B F.D. FÖRDELNINGSBASSÄNGEN

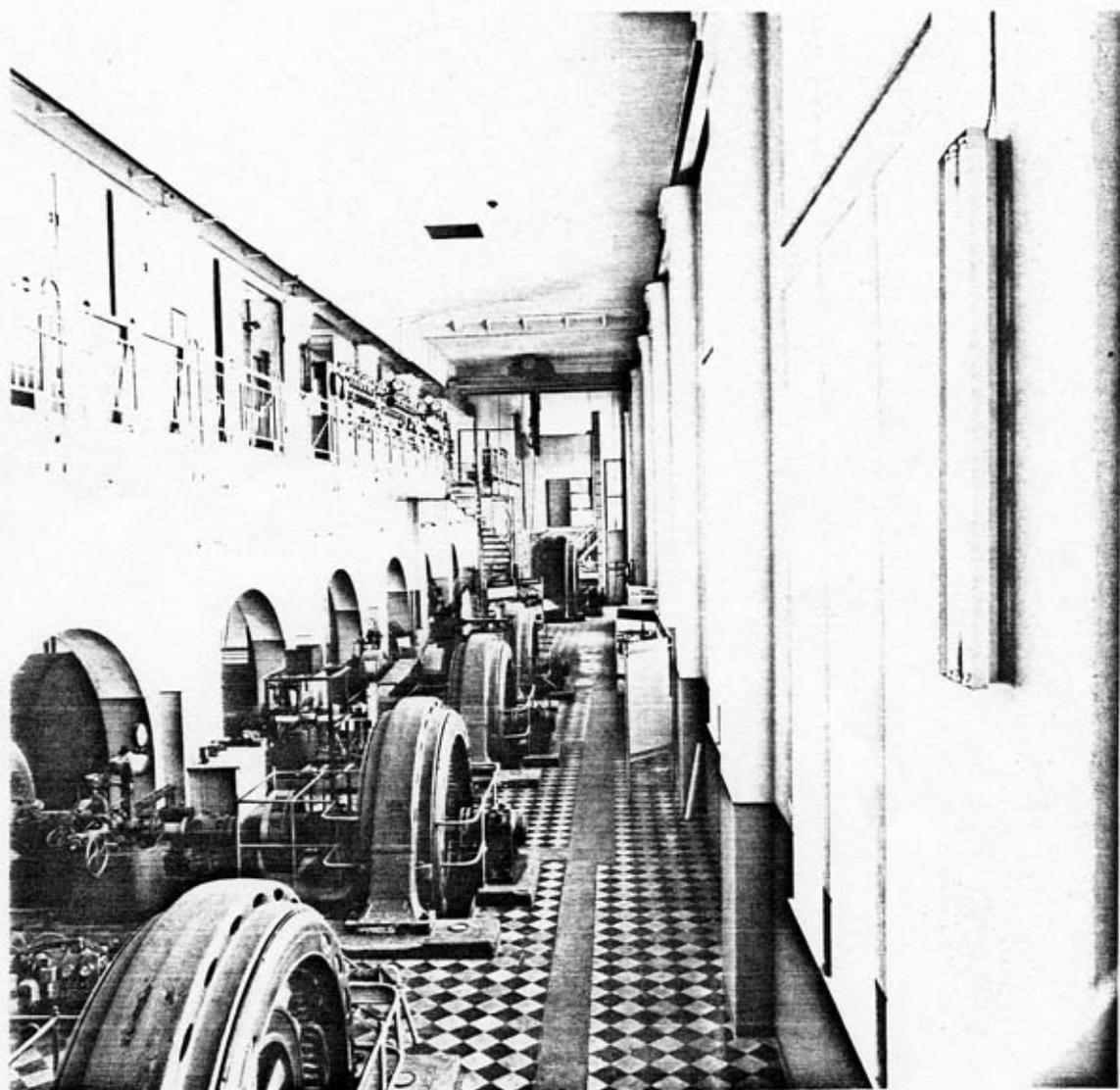
C SMEDJAN

0 50 100 150 M

Finnerfors gamla kraftstation, utbyggnaderna I, II och III.

Fasad mot söder (entré) och öster (älvsidan)

Finnfors gamla kraftstation, maskinsalen mot norr

Foto: C O Söderström 1982-04-21

Finnfors gamla kraftstation, fördelningsbassäng - intag till
aggregat I-IV

Foto: C O Söderström 1981

Finnfors gamla kraftstation, smedja, förråd och oljekällare

Foto: C O Söderström 1982-04-21